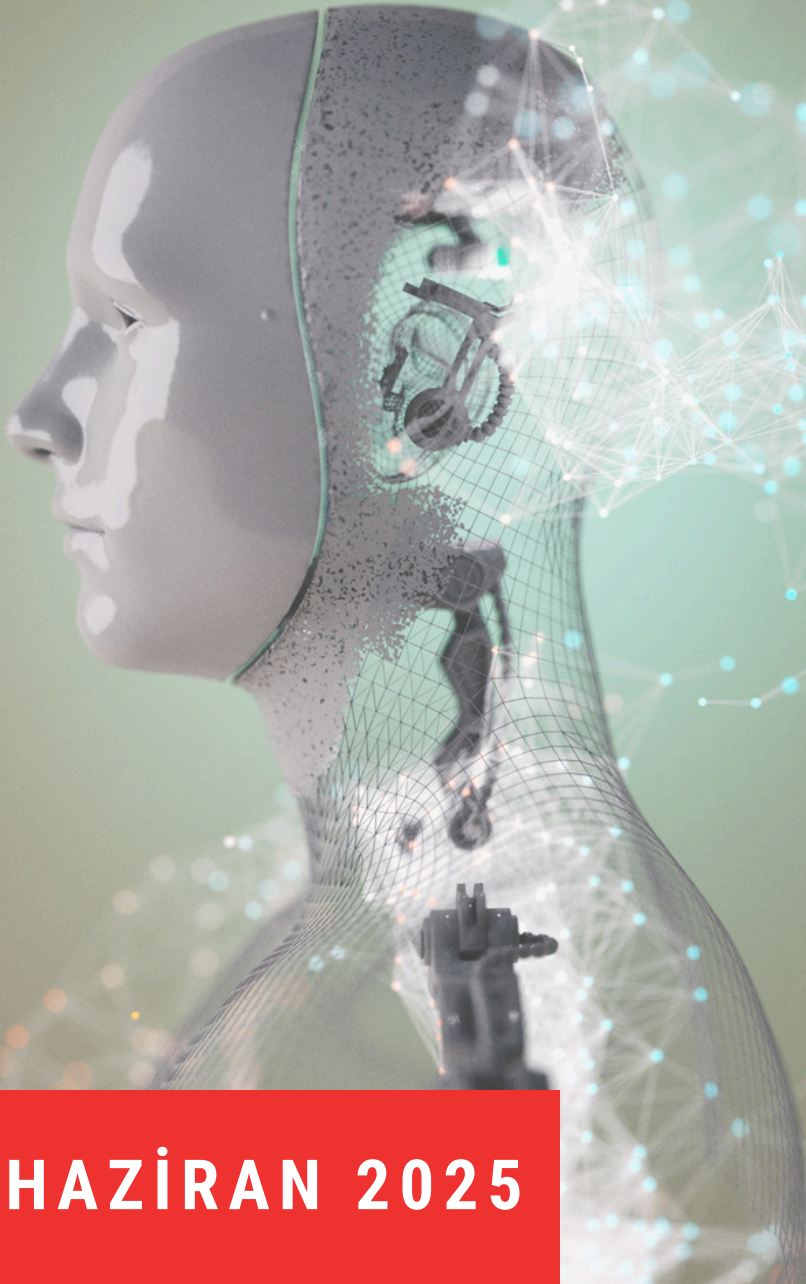

YAPAY ZEKÂ ÇAĞINDA HUKUK

İSTANBUL BAROSU
BİLİŞİM HUKUKU KOMİSYONU
YAPAY ZEKÂ ÇALIŞMA GRUBU

HAZİRAN 2025

BAŞLARKEN

Yapay zekâ teknolojileri, insanların hayatını kolaylaştırma, ekonomik büyümeyi destekleme, sağlık, refah, güvenlik ve mahremiyet konularındaki zorluklarla mücadele etme gibi pek çok hususta büyük bir potansiyele sahiptir. Bununla birlikte, yıkıcı birtakım teknolojiler gibi, yapay zekâ da bazı riskler taşıyabilir ve emek, güvenlik, mahremiyet, etik ve beceriler gibi çeşitli alanlarda karmaşık toplumsal zorluklara neden olabilir. Bu açıdan toplum üzerindeki tüm etkilerini içerir şekilde yapay zekâya kapsamlı ve bütünsel bir yaklaşım çok önemlidir.

İstanbul Barosu Bilişim Hukuku Komisyonu Yapay Zekâ Çalışma Grubu olarak gelişen yapay zekâ teknolojisinin toplumda, hukuk sisteminde ve mesleğimizde yarattığı etkiler konusunda harekete geçmenin bir gereklilik olduğunu düşünüyoruz. Buradan hareketle, diğer çalışmalarımız ve 2020 yılından bu yana her ay yayımladığımız bültenler ile gelişen teknolojilerin hukuki bakış açısıyla ele alınmasına yardımcı olmayı ve bu konuda farkındalığı arttırmayı hedefliyoruz. Çalışmalarımıza İstanbul Barosu internet sitesinden ulaşabilirsiniz.

BU SAYIDA

- 03 Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü Tarafından "OECD Yapay Zekâ Yetenek Göstergelerine Giriş" Raporu Yayınlandı
- 06 Kötü Amaçlı Yapay Zekâ Kullanımlarının Engellenmesi - OpenAI'in Haziran 2025 Tarihli Raporu
- 08 Yapay Zekâ Güvenliği ve Veri Korumasında Hukuk ve Uyum Eğitim Belgesi Yayınlandı
- 11 Japonya'da Yapay Zekâ ile İlgili Teknolojilerin Araştırılması, Geliştirilmesi ve Kullanımının Teşvikine İlişkin Yasa Tasarısı Onaylandı
- 14 İtalyan Veri Koruma Otoritesi'nden Sohbet Robotu Replika'ya İdari Para Cezası
- 16 Sahte İçtihat Üretmesi Nedeniyle Birleşik Krallık Yüksek Mahkemesi Tarafından Avukatların Yapay Zekâ Kullanımına Sınırlama Getirildi
- 18 Yapay Zekâ Sistemlerinde Kişisel Verilerin Güvenliğinde Temel İlkeler
- 20 Öncü Garfield Law: Dünyanın İlk Yapay Zekâ Hukuk Firması
- 23 Yapay Zekâ, İfade Özgürlüğü ve Seçimler
- 26 Bu Ay Neler Yaptık?

EKONOMİK KALKINMA VE İŞ BİRLİĞİ ÖRGÜTÜ TARAFINDAN “OECD YAPAY ZEKÂ YETENEK GÖSTERGELERİNE GİRİŞ” RAPORU YAYIMLANDI

Stj. Av. İlayda Karaaslan

Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü (*Organisation for Economic Co-operation and Development*) (“OECD”) tarafından 3 Haziran 2025 tarihinde “OECD Yapay Zekâ Yetenek Göstergelerine Giriş” isimli yeni bir rapor (“Rapor”) yayımlandı. Rapor’da yapay zekâ (“YZ”) sistemlerinin mevcut yetenekleri ve ilerleme sistematığının politika çalışmalarında kullanılmak üzere tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

Rapor, YZ sistemlerinin insan benzeri yeteneklerle karşılaştırılmasını mümkün kılan dokuz temel yetenek alanına odaklanmakta ve beş seviyeli bir ölçek üzerinden değerlendirmektedir. Bu yetenek alanları, dil; sosyal etkileşim; problem çözme; yaratıcılık; üstbilgi ve eleştirel düşünme; bilgi-öğrenme-hafıza; görsel algı; fiziksel manipülasyon ve robotik zekâ olarak belirlenmiştir.

Dil: Büyük dil modelleri (*Large Language Models*) (“LLM”) birçok dili işleyebilmekte ve güçlü semantik çıktılar üretebilmektedir; makale ve metin sınıflandırması, yinelemeli öğrenme, mantıksal akıl yürütme yeteneklerini haizdir.

Sosyal Etkileşim: Bu göstergede, bedensellik; sosyal bellek ve kimlikten oluşan üç boyut değerlendirilmektedir. ChatGPT gibi modeller güçlü sosyal hafızaya sahip olsa da kimlik duygusu yoktur ve bedensellik ölçütünü karşılamamaktadır. Diğer yandan, AIBO gibi sosyal robotlar, temel düzeyde kimlik tanıma ve algı yeteneklerine sahiptir ancak bu yetenekler sınırlıdır.

Problem Çözme: Bu gösterge, problem çözme, analiz, tahmin, açıklama ve karşıt olgusal düşünme dahil olmak üzere çok adımlı akıl yürütme yoluyla nitel, nicel ve mantıksal bilgileri bütünleştirmeyi ifade etmektedir. Sembolik sistemler belirli dar alanlarda oldukça başarılı iken, LLM’lerin problem çözme performansı daha karışıktır ve genelleme konusunda daha zayıftır.

Yaratıcılık: AlphaZero gibi sistemler yaratıcı stratejiler geliştirebilirken, LLM'lerin ürettiği içerikler insanlar tarafından üretilen metne bağımlı olmaları sebebiyle insan düşüncesini dönüştüren çıktılar üretmemekte ve genellikle eğitim verilerinin türevleriyle sınırlı kalmaktadır.

Üstbilis ve Eleştirel Düşünme: Bu gösterge, bir sistemin kendi akıl yürütmesini değerlendirme, güven düzeyini kalibre etme ve karmaşık görevlerde hangi bilginin gerekli olduğunu belirleme kapasitesini ifade eder. YZ sistemleri neyi bilip bilmediklerine dair kısmi farkındalık gösterebilmekte; fakat bilgi eksikliği konusunda yeterli bir farkındalık geliştirememektedirler.

Bilgi, Öğrenme ve Hafıza: YZ sistemleri geniş veri setlerinden genellemeler yapabilme yeteneğine sahiptir ancak buna rağmen etkileşimli öğrenme kapasiteleri hala sınırlıdır. Bu yetenek alanında karşılaşılan temel zorluklardan biri, farklı bilgi türleri arasında denge kurmaktır. Örneğin, bir bisikleti sürmek gibi “nasıl yapılır” bilgisiyle tarihi bir olayın yılını hatırlamak gibi gerçek bilgi arasında işlevsel bir ayrım söz konusudur. İkinci temel zorluk, otomatikleşmiş bilgi süreçlerini sistematik akıl yürütmeye bütünleştirebilecek sistemler tasarlamaktır. Üçüncü büyük zorluk ise hızlı, etkili ve esnek öğrenme kapasitesinin sağlanmasıdır. Güncel YZ sistemleri, öğrendiklerini yeni ve tanıdık olmayan durumlara adapte etmekte zorluk yaşamaktadır.

Görsel Algı: Bu gösterge, YZ sistemlerinin nesnelere algılayabilmesi, yerini belirleyebilmesi, özelliklerini tanımlayabilmesi, hareketi analiz edebilmesi, geometrik analiz yapabilmesi, desen tanıyabilmesi ve görsel verilerden öğrenme yapabilmesini ifade etmektedir. Mevcut YZ sistemleri çeşitli görsel varyasyonlarla başa çıkabilme konusunda yetkindirler; ancak bu yetenekleri çok geniş görsel değişiklikler karşısında zayıflamaktadır.

Manipülasyon: Robotik manipülasyon, temel alma ve yerleştirme işlemlerinden, esnek nesnelere (çamaşır katlama vb.) veya karmaşık ortamlarda nesne montajı gibi gelişmiş işlere kadar geniş bir görev yelpazesini kapsar. Üretimde kullanılan robotik kollar kontrollü ortamlarda belli, iyi tanımlanmış görevleri başarıyla yapabilirler. Ancak daha dinamik ve tahmin edilemez durumlarda zorluk yaşarlar. Pek çok “al-ve-yerleştir” (*pick-and-place*) işlemini iyi yapmalarına rağmen, kırılabilir veya düzensiz şekilli nesnelere karmaşık ortamlarda işlemek ya da nesne ve konumları çok değişken olan durumlarda zorlanırlar.

Robotik Zekâ: Bu gösterge, insanın algı, fiziksel hareket, dil, sosyal etkileşim ve problem çözme gibi yeteneklerinin bütünleşmiş bir koordinasyonunu gerektirmektedir. Otonom teslimat robotları ve endüstriyel otomasyon sistemleri gibi en gelişmiş YZ sistemleri, önceden tanımlanmış görevler ve yapılandırılmış ortamlarda başarılı performans sergilese de esnek ve değişken görev yönetimi konusunda sınırlılıklar barındırmaktadır.

Söz konusu yetenek göstergeleri, YZ değerlendirmelerinden elde edilen kanıtlar ve uzman görüşleriyle şekillenmiş olup YZ sistemlerinin hangi meslek ve görevlerde tam otomasyon veya insan-robot iş birliği potansiyeline sahip olduğunu ortaya koymakta ve politika yapıcıların bu değişimlere uyum sağlamalarına yönelik stratejiler geliştirmesinde yardımcı olmaktadır. Göstergeler ile bunlardan türetilen analizler geliştikçe, politika yapıcıların YZ alanındaki hızlı ve karmaşık gelişmelere karşı açık, anlaşılır ve güvenilir bilgiler ışığında etkili yanıtlar verebilmesinin sağlanması, böylece gelişmiş YZ sistemlerinin sunduğu önemli fırsatlardan en iyi şekilde faydalanılması amaçlanmaktadır.

Detaylı bilgi için:

https://www.oecd.org/en/publications/introducing-the-oecd-ai-capability-indicators_be745f04-en/full-report/component-4.html

KÖTÜ AMAÇLI YAPAY ZEKÂ KULLANIMLARININ ENGELLENMESİ – OPENAI’IN HAZİRAN 2025 TARİHLİ RAPORU

Av. Abdülmecit İçelli

OpenAI tarafından Haziran 2025'te yayımlanan Yapay Zekânın Kötü Amaçlı Kullanımlarının Önlenmesi (*Disrupting Malicious Uses of AI*) başlıklı rapor ("**Rapor**"), yapay zekâ ("**YZ**") modellerinin kötüye kullanımını tespit etme, önleme ve engellemeye yönelik çalışmaları ele almaktadır. Rapor, devlet destekli veya bağımsız aktörlerin siber suçlar, dezenformasyon, casusluk ve dolandırıcılık gibi eylemler için YZ'yi nasıl kullandığını gösteren somut olaylara odaklanmakta ve bu tehditleri azaltmak için şirketin hayata geçirdiği uygulama ve iş birliklerine değinmektedir. 2025 yılının ikinci çeyreğinde OpenAI; Çin, Rusya, İran, Kuzey Kore, Kamboçya ve Filipinler gibi ülkelerden on farklı kötü amaçlı saldırıyı inceleyip engellediğini belirtmiştir.

YZ araçlarının sahte içerikler üretme, siber saldırıların otomatikleştirilmesi, saldırıların kolaylaşması için tehdit aktörlerine destek olması ve kamuoyu algısını manipüle etmesi gibi kötüye kullanımların gözlemlendiği somut vakalar raporda yer almaktadır. OpenAI'ın bu gibi girişimler sebebiyle yüzlerce hesabı yasakladığı ve siber tehditlere ilişkin verileri hem kamudaki hem de özel sektördeki ilgililerle paylaşarak konuyla ilgili sektörler arası iş birliğini güçlendirmeyi amaçladığı belirtilmiştir.

Rapor'da, en ilginç vakalardan birinin, Kuzey Kore bağlantılı aktörlerin ChatGPT'yi sahte özgeçmişler hazırlamak ve kişilerin işe alım süreçlerine destek olup işe girecek kişilerin bilgisayarlarına çeşitli yöntemlerle uzaktan erişim sağlamak için kullanması olduğu belirtilmiştir.

Çin, Rusya, İran ve Filipinler'den farklı tehdit aktörlerinin, sosyal medyada politik içerikler üretmek için ChatGPT'yi yoğun bir şekilde kullandığı belirtilmiştir. Rapor'da, bu kullanımların amacının X, Facebook ve TikTok gibi farklı platformlarda düşük etkileşimi olan ama sürekli olarak paylaşılan içeriklerle kamuoyunu etkilemek olduğu vurgulanmıştır.

"Wrong Number" adı verilen başka bir operasyonda ise Kamboçya merkezli dolandırıcılık ağlarının, kısa mesaj gönderimi ve Telegram mesajları vasıtasıyla insanlara sahte mesajlar göndermek için ChatGPT'den yararlandığı belirtilmiştir.

Tespit edilen vakaların neredeyse %40'ının Çin bağlantılı olduğu, Rus ve Çinli tehdit aktörlerinin, kötü amaçlı yazılım geliştirme ve oltalama içerikleri hazırlamak için ChatGPT'yi kullandığı belirtilmiştir. Rapor'a göre bu faaliyetlerin gösterdiği en önemli sonuçlardan biri YZ'nin siber suçlar için teknik giriş engelini ciddi anlamda düşürmüş olmasıdır.

Rapor'da vurgulanan bir diğer önemli husus ise YZ'nin casusluk faaliyetleri ve dezenformasyon gibi alanlarda düşük maliyetli ve etkisi yüksek bir araç olarak kullanılabilmesi ve içeriklerin karmaşıklığı değişse de basit içeriklerin bile geniş ölçekte kamuoyu nezdinde etkili olabilmesidir.

Bu tehditlerle mücadelede OpenAI, tüm paydaşların siber güvenlik konusunda birlikte çalışmasının önemine dikkat çekmekte, güvenli YZ konusunda çalışan farklı kuruluşlarla iş birliği yaparak güvenlik önlemleri ve güvenlik normları geliştirmeye çalıştıklarını belirtmektedir. Buna ek olarak raporda, tehdit istihbaratlarına ilişkin paylaşımlar güçlendirilerek erken aşamalarda kötüye kullanımların tespit edilmesinin amaçlandığı da belirtilmiştir.

Netice itibarıyla Rapor, YZ'yi çift taraflı bir teknoloji olarak görmekte, YZ'nin hem saldırganlara hem de savunmacı pozisyonundaki uzmanlara farklı şekillerde güç kazandırabileceğini belirtmektedir. Rapor'da OpenAI, gelecekte YZ ile hız kazanması kuvvetle muhtemel olan yeni tehditler konusunda uyarıda bulunmakta ve sorumlu YZ kullanımı için şeffaflık ve iş birliği çağrısında bulunmaktadır.

Detaylı bilgi için:

<https://openai.com/global-affairs/disrupting-malicious-uses-of-ai-june-2025/>

YAPAY ZEKÂ GÜVENLİĞİ VE VERİ KORUMASINDA HUKUK VE UYUM EĞİTİM BELGESİ YAYIMLANDI

Av. Necati Alp ÇELEBİ

Yapay Zekâ ve Veri Koruma Alanında Yeni Bir Eğitim İnisiyatifi

Avrupa Veri Koruma Kurulu (*European Data Protection Board*) (“EDPB”), yapay zekâ (“YZ”) teknolojilerinin hızla geliştiği bir dönemde, veri koruma ve güvenlik alanındaki yasal ve uyum gerekliliklerini ele alan kapsamlı bir eğitim programı başlattı. “Yapay Zekâ Güvenliği ve Veri Korumasında Hukuk ve Uyum Eğitimi” (*Law & Compliance in AI Security & Data Protection*), veri koruma görevlileri (*data protection officers*) ve bu alanda çalışan profesyonellerin bilgi ve becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Bu eğitim, Yunan Veri Koruma Otoritesi'nin (*Hellenic Data Protection Authority*) talebi üzerine, Dr. Marco Almada tarafından 2024 yılının Aralık ayında tamamlanmıştır. Eğitim, Avrupa Birliği'nin (“AB”) veri koruma düzenlemelerine uyum sağlamak isteyen kurum ve kuruluşlar için önemli bir rehber niteliğindedir.

Eğitimin Akademik ve Hukuki Temelleri

Eğitim, AB'nin veri koruma ve YZ düzenlemeleri çerçevesinde tasarlanmıştır. Katılımcılar, özellikle şu yasal düzenlemeler üzerinde derinlemesine bilgi sahibi olacaklardır:

- Genel Veri Koruma Tüzüğü (*General Data Protection Regulation*) (“GVKT”): Kişisel verilerin korunmasına yönelik temel düzenleme.
- Yapay Zekâ Yasası (*EU AI Act*) (“YZ Yasası”): YZ teknolojilerinin etik ve güvenli kullanımına ilişkin düzenlemeler.
- Veri Yasası (*Data Act*): Veri paylaşımı ve yönetimine dair yeni çerçeve.

Bu düzenlemeler, YZ teknolojilerinin farklı kullanım alanlarına nasıl uygulanacağını, hukuki ve etik perspektiften ele almaktadır. Eğitim, YZ sistemlerinin geliştirilmesinden operasyonel süreçlere kadar tüm yaşam döngüsünü kapsayan bir yaklaşım sunmaktadır.

Eğitim Modülleri ve İçeriği

Eğitim programı, teorik bilgi ile pratik uygulamayı birleştiren modüller sunmaktadır. Modüller, YZ teknolojilerinin veri koruma hukukuna etkilerini ve bu süreçte karşılaşılan risklerin nasıl yönetileceğini ele almaktadır:

Temel Kavramlar

- YZ teknolojilerinin veri koruma hukukuna etkileri.
- YZ sistemlerinin etik ve hukuki sorumlulukları.
- Avrupa düzenlemelerinin YZ uygulamalarına entegrasyonu.

Yapay Zekâ Yaşam Döngüsünde Risk Yönetimi

- YZ teknolojilerinin geliştirilmesinden kullanımına kadar olan süreçte karşılaşılan riskler.
- Risklerin GVKT ve YZ Yasası çerçevesinde değerlendirilmesi.
- YZ araçlarının güvenli ve uyumlu bir şekilde kullanımı için alınması gereken önlemler.

Derinlemesine Konu İncelemeleri

- YZ sistemlerini veri koruma yasalarına uygun şekilde kullanmak isteyen organizasyonlar için kritik konular.
- Gerçek vaka çalışmaları ve çözüm önerileri.
- YZ projelerinde şeffaflık, hesap verebilirlik ve etik ilkelerin uygulanması.

Topluluk Sürümü ve Katılımcı Yaklaşım

Eğitim materyalleri, topluluk katkılarına açık bir şekilde paylaşılacaktır. EDPB, bu materyalleri Git platformunda yayımlayarak, Creative Commons Attribution-ShareAlike lisansı altında kullanıcıların yorum yapmasına ve değişiklik önermesine olanak tanıyacaktır.

Bu yenilikçi yaklaşım, YZ alanındaki hızlı gelişmelere uyum sağlamak ve sürekli güncellenen bir bilgi kaynağı oluşturmak amacıyla bir yıllık pilot proje olarak başlatılmıştır. Bu sayede, eğitim materyalleri akademik çevreler ve profesyoneller tarafından sürekli olarak geliştirilebilecektir.

Eğitim Materyallerine Erişim

Eğitim materyalleri, PDF formatında indirilebilir olacak ve topluluk sürümü tamamlandığında güncellemeler EDPB'nin resmi web sitesinde duyurulacaktır. Bu materyaller, hem akademik hem de profesyonel çevreler için değerli bir kaynak sunmaktadır.

Katılımcılar, eğitim materyallerine erişerek şu konularda bilgi sahibi olabileceklerdir:

- YZ teknolojilerinin veri koruma hukukuna etkileri.
- GVKT ve YZ Yasası çerçevesinde uyum süreçleri.
- YZ projelerinde risk yönetimi ve etik uygulamalar.

Detaylı bilgi için:

https://www.edpb.europa.eu/system/files/2025-06/spe-training-on-ai-and-data-protection-legal_en.pdf

JAPONYA'DA YAPAY ZEKÂ İLE İLGİLİ TEKNOLOJİLERİN ARAŞTIRILMASI, GELİŞTİRİLMESİ VE KULLANIMININ TEŞVİKİNE İLİŞKİN YASA TASARISI ONAYLANDI

Av. Müge KAHVECİ

Japonya'da Yapay Zekâ ile İlgili Teknolojilerin Araştırılması, Geliştirilmesi ve Kullanımının Teşvik Edilmesine İlişkin Yasa Tasarısı ("**Yasa Tasarısı**") 28 Mayıs 2025 tarihinde Japon meclisinin ikinci basamağı olan Danışmanlar Meclisi'nin (*House of Councilors*) onayından geçti.

Küresel Yapay Zekâ ("**YZ**") yarışında önemli bir aktör olan Japonya'da onaydan geçen yeni Yasa Tasarısı ile ilgili Uluslararası Gizlilik Profesyonelleri Derneği (*International Association of Privacy Professionals*) ("**IAPP**") ve **Best DPO Global** isimli blog tarafından hazırlanan yakın tarihli yazılarda Yasa Tasarısı detaylı biçimde incelenmiştir.

Yasa Tasarısı, ilk 10 maddesinde yer alan genel hükümler ve devamındaki temel tedbirler, YZ'ye ilişkin temel plan ve YZ strateji merkezine ilişkin hükümler ile dört bölümden oluşmakta olup

ülkede daha önce kabul edilen 1995 tarihli Bilim ve Teknolojide Yenilik Temel Yasası (*Basic Act on Science and Technology and Innovation*) ile 2021 tarihli Dijital Toplumun Oluşumu Temel Yasasını (*Basic Act on the Formation of a Digital Society*) tamamlayıcı niteliktedir.

Genel hatlarıyla incelendiğinde, yasa tasarısının ulusal rekabet, ekonomik kalkınma ve idari verimliliğe odaklı hazırlandığı görülmektedir. Bu anlamda Yasa Tasarısının, Avrupa Birliği'nin YZ düzenlemelerinde benimsediği insan merkezli bakış açısından çok Amerika Birleşik Devletleri'nde YZ düzenlemelerinde benimsenen "*önce inovasyon, sonra düzenleme*" açısına yaklaştığı görülmektedir. Bu bakış açısı, Asya Pasifik bölgesinde Singapur ve Güney Kore gibi ülkelerin YZ düzenlemeleri ile de paralellik göstermektedir.

Yasa Tasarısı, YZ teknolojilerini, insanın muhakeme ve yargılama gibi bilişsel işlevlerini taklit eden teknolojiler ile bu tür teknolojileri kullanarak veri işleyen ve çıktı üreten sistemler olarak tanımlamaktadır. Bu tanımın Yapay Zekâ Yasası (*EU AI Act*) (**“YZ Yasası”**) 3(1). maddesinde yer alan ve risk sınıflandırılmasında temel alınan tanıma kıyasla çok daha geniş kapsamlı olduğu ve hukuki netlik sağlamak yerine mühendislik odaklı bir yaklaşım içerdiği görülebilmektedir.

Yasa Tasarısı, devlete yönelik olarak araştırmaları destekleme, ticareti teşvik etme, kamu-özel sektör iş birliğini artırma gibi hedefler getirirken, YZ geliştiricileri, hizmet sağlayıcıları ve kullanıcıları için herhangi bir açık yükümlülük getirmemiş olmaması eleştiri konusu olmuştur. Zira bu yaklaşımın özellikle kamu kurumlarında YZ kullanımında şeffaflığın sağlanması, insan haklarının gözetilmesi gibi konularda risk doğurabilmesi söz konusudur.

Yasa Tasarısı, herhangi bir yaptırım içermemekte olup, YZ teknolojilerinin kötüye kullanımı halinde yalnızca ilgili işletmelere rehberlik edilmesi ve uyarıda bulunulması, gerekli durumlarda kötü niyetli kullanımların kamuoyuyla paylaşılması öngörülmektedir. Bu düzenleme, Japonya'nın genel idari uygulamalarında benimsenen *“önce yönlendirme, sonra müdahale”* ilkesi ile örtüşmektedir.

Buna ek olarak, Yasa Tasarısı kişisel verilerin korunması ve telif hakları gibi alanlarda yeni düzenlemeler getirmemekte, bu konularda mevcut mevzuata dayanılmasını öngörmektedir. Ancak bu durum, mevcut yasal çerçevenin deepfake içerikler, telif hakkı ihlalleri ve otomatik karar alma sistemleri gibi YZ kaynaklı riskleri ne ölçüde karşılayabileceği konusunda eleştirilere neden olmuştur.

Yasa Tasarısı ile ayrıca YZ teknolojilerin araştırılması, geliştirilmesi ve kullanımına ilişkin politikaların kapsamlı ve sistemli bir biçimde yürütülmesini sağlamak amacıyla Bakanlar Kurulu bünyesinde bir YZ Strateji Merkezi (*AI Strategy Headquarters*) kurulması öngörülmektedir. Her ne kadar Yasa Tasarısı'nda bu merkezlerin temel amacı açık biçimde belirtilmişse de bu yapının hangi etkilerle donatılacağı, nasıl çalışacağı, politika üretme süreçlerinde ne tür bir rol üstleneceği ya da faaliyetlerinin kim tarafından ve nasıl denetleneceği gibi önemli konular açık bırakılmıştır. Merkezin işleyişine dair bu belirsizlik, uygulamada yalnızca sembolik ya da koordinasyon rolüyle sınırlı kalabileceği ve kamu-özel sektör iş birliğini yönlendirecek düzenleyici çerçevenin oluşmasında yeterince güçlü bir aktör olamayabileceği yönünde eleştirilere yol açmaktadır.

Detaylı bilgi için:

<https://iapp.org/news/a/japan-passes-innovation-focused-ai-governance-bill>

<https://www.bestdpo.net/post/japan-bill-on-promoting-research-development-and-utilization-of-artificial-intelligence-related-te>

İTALYAN VERİ KORUMA OTORİTESİ'NDEN SOHBET ROBOTU REPLİKA'YA İDARİ PARA CEZASI

Av. Mert ÖZYİĞİT

İtalya Veri Koruma Otoritesi (*Garante per la Protezione dei Dati Personali*) ("**Garante**"), kullanıcılara duygusal destek ve konuşma etkileşimi sunan, bir yapay zekâ ("**YZ**") arkadaşı olarak hizmet etmek üzere tasarlanmış bir büyük dil modeli sohbet robotu olan "Replika" isimli sohbet robotunun üreticisi Luka Inc. şirketine 5 milyon Avro idari para cezası uygulamıştır.

Garante, hem yazılı hem de sesli bir arayüze sahip olan, kullanıcıların bir sırdaş, terapist, romantik partner veya akıl hocası rolünü üstlenebilecek bir 'sanal arkadaş' oluşturmalarına imkan tanıyan, üretken YZ tabanlı sohbet robotu Replika'ya yönelik endişelerini ilk olarak Şubat 2023'te dile getirmiş ve hizmetin İtalya'daki erişimini geçici olarak kısıtlamıştı.

Bu kararın gerekçeleri arasında Replika'nın gerçekleştirdiği kişisel veri işleme faaliyetlerinin Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü'nde (*General Data Protection Regulation*) ("**GVKT**") düzenlenen;

kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ilkeler, işlemenin hukuka uygunluğu, çocuğun açık rızası için geçerli koşullar, özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi kapsamındaki şeffaflık yükümlülüklerine aykırı olduğu yer almaktaydı.

Garante, Replika'nın gizlilik bildiriminin çeşitli şekillerde güncellenmesi, hizmetin kayıt sayfalarına bir yaş geçidi mekanizması eklenmesi ve kullanıcıları korumak için tasarlanmış diğer önlemlerin uygulanması da dahil olmak üzere iyileştirici ve düzeltici önlemlerin uygulanması konusunda Replika'yı talimatlandırmış ve işlemlerini geçici olarak sınırlamıştı. Garante, Nisan 2025'te yenilediği kısıtlama kararı ile şirketin çocuk kullanıcıları korumaya yönelik etkili bir yaş doğrulama sistemini kurmadığı,

GVKT'de düzenlenen şeffalık hükümlerine uyum sağlamadığı ve şirket tarafından gerçekleştirilen kişisel veri işleme faaliyetlerinde GVKT'de yer alan kişisel veri işleme hukuki sebeplerinden birine dayanmadığı gerekçesiyle şirkete idari para cezası kesmiş ve eksiklerin giderilmesi konusunda şirketi talimatlandırmıştır.

Garante, ayrıca üretken YZ modelinin eğitim süreçlerine yönelik olarak GVKT kapsamında yeni bir soruşturma başlattığını ve YZ sisteminin üreticisi olan şirketten; kullanılan kişisel veri türleri, verilerin işleme biçimi, anonimleştirme/takma adlandırma uygulamaları ve dil modeli eğitimi sürecindeki koruma önlemleri hakkında kapsamlı bilgi talep ettiğini duyurmuştur. Başlatılan yeni soruşturma, Replika'nın arkasındaki üretken YZ modelinin tüm yaşam döngüsünde gerçekleşen veri işleme operasyonlarını mercek altına almayı hedeflemektedir.

Detaylı bilgi için:

<https://www.garanteprivacy.it/home/docweb/-/docweb-display/docweb/10132048#>

SAHTE İÇTİHAT ÜRETME Sİ NEDENİYLE BİRLEŞİK KRALLIK YÜKSEK MAHKEMESİ TARAFINDAN AVUKATLARIN YAPAY ZEKÂ KULLANIMINA SINIRLAMA GETİRİLDİ

Av. Nurselin KARATOPRAK

Birleşik Krallık Yüksek Mahkemesi (*Supreme Court of the United Kingdom*) (“**Yüksek Mahkeme**”), avukatlara yapay zekâ (“YZ”) tarafından üretilmiş sahte yargı kararlarını sunmaları halinde cezai kovuşturmayaya uğrayabilecekleri konusunda uyarı mahiyetinde bir karar verdi. Yüksek Mahkeme’nin King’s Bench Bölümü Başkanı Victoria Sharp ve Yargıç Jeremy Johnson tarafından alınan karar, son dönemde bazı davalarda gerçek olmayan alıntılar ve kararların yargılama aşamasında mahkemeye sunulmasının ardından verildi.

Yüksek Mahkeme tarafından verilmiş kararın giriş bölümünde, “*Bu davaların ortaya koyduğu gerçekler, bu mahkemeye sevk edilen bireysel avukatların yetkinliği ve davranışları konusunda endişe yaratmaktadır.*” tespitine yer verildi. Yüksek Mahkeme, bu durumun avukatların eğitimi, denetimi, yeterliliği, mesleki ve etik yükümlülükleri konusunda ciddi kaygılar yarattığını da işaret etti.

İlgili kararının içeriğinde Yüksek Mahkeme, yargılama sürecinde YZ kullanımı ile YZ kullanımı hakkında var olan düzenlemelere değindi. Yüksek Mahkeme, söz konusu içtihadı imza atılmasının arkasında yatan yerel mahkeme kararını anlatarak karar metnine devam etti. İlk olarak Ayinde Davası’na değinerek; davacı Bay Ayinde’nin kendi yerel belediyesine karşı ikame etmiş olduğu davada Haringey Hukuk Merkezi tarafından temsil edilmiş olduğunu ve davacı adına Sarah Forey’nin avukat olarak dava dilekçesini hazırladığını ve ilgili dilekçede avukat Sarah Forey’nin “El Gendi” davasına atıf yaptığını, ilerleyen süreçte ise davalı vekilinin davacı taraf vekiline e-mail göndermek suretiyle atıf yapılan kararlardan 5 tanesini bulamadıklarını, ilgili kararların kopyalarını kendilerine göndermelerini rica ettiklerini ancak geri dönüş alınamadıktan sonra davalı taraf vekilinin detaylı araştırmaları sonucunda bu kararların gerçekte var olmadıklarını öğrendiklerini ifade etti.

Ayinde Davası'nın devamında ise Yüksek Mahkeme, var olmayan yargı kararlarına atıf yapılan diğer dava dosyalarını zikrederek karar metnine devam etti. Yüksek Mahkeme tarafından değinilen bir diğer dava ise; Al-Haroon Davası olarak yerini aldı.

Davacı Al-Haroon'un Katar Ulusal Bankası ile QNB Capital bankalarından finansman anlaşmasını ihlal ettikleri iddiası ile 89,4 milyon sterlin değerinde tazminat talep ettiği bu davada yargılamanın hakimi, davacı tarafından öne sürülen bir talebi reddetmiş ve gerekçe olarak ise; davacı ile davacı vekilinin mahkeme ile yazışmaları sırasında ve tanık beyanlarında dayanmış oldukları birçok yetkinin ya tamamen gerçek dışı ya da var olsa bile, iddia edilen alıntılar içermemesi sebebiyle mahkemeye gerçekte var olmayan veya somut olaya dayanak teşkil etmeyen hususların sunulmasının kabul edilemez bir ihmal olduğunu ifade etti.

Yüksek Mahkeme, ilgili dava hakkında; değerlendirmelerinin taraf asiller değil, taraf vekillerinin davranışları özelinde olduğu, tarafların kendi yetkilendirmeleriyle görevlendirmiş oldukları vekillerinin araştırmalarının doğruluğuna güvenmek isteyecekleri ve bu güvenin ise hayatın olağan akışında olması gereken bir olgu olduğu, bunun ışığında avukatın mahkemeye sunmuş olduğu materyallerin doğruluğunu kontrol etmesi gerekliliği ile bu doğruluğu sağlamanın avukatın mesleki bir ödevi olduğu tespitlerinde bulundu.

Son olarak ise Hakim Sharp, sahte bilgi veren avukatların "ciddi yaptırımlar" ile karşı karşıya kalacağını, bu yaptırımların içerisinde adaletin işleyişini engellemekten veya mahkemeye saygısızlığından dolayı olası cezai kovuşturmaların da bulunabileceği konusunda uyarıda bulundu ve YZ'nin "güçlü bir teknoloji" olduğunu, her ne kadar YZ'nin meşru kullanım alanları olsa bile getirmiş olduğu "fırsatların yanında risklerin de olduğunu" ifade etti.

Yargıda avukatların YZ kullanımı hakkında verilen bu karar, alanında tek yargı kararı olmayıp, ilgili kararın "ekler" başlıklı bölümünde Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Avustralya, Yeni Zelanda gibi ülkelerde de avukatlar tarafından YZ'nin yanlış kullanılması neticesinde verilen mahkeme kararlarından alıntılar yapıldı. Alıntı yapılan kararlar her ne kadar ülkeleri adına bu alanda verilmiş ilk kararlar olarak tarihe isimlerini yazdırmış olsalar da, son olmayacakları oldukça açıktır.

Detaylı bilgi için:

<https://www.judiciary.uk/wp-content/uploads/2025/06/Ayinde-v-London-Borough-of-Haringey-and-Al-Haroun-v-Qatar-National-Bank.pdf>

YAPAY ZEKÂ SİSTEMLERİNDE KİŞİSEL VERİLERİN GÜVENLİĞİNDE TEMEL İLKELER

Av. Ayşenur ERBAY

Yapay zekâ (“YZ”) ve YZ sistemlerinin günlük hayattaki etkisi her geçen gün artarken, bu teknolojilerin kişisel verilerin güvenliği açısından ciddi endişeleri de beraberinde getirdiği görülmektedir. Bu bağlamda, bireylerin bilinçlenmesi ve farkındalığının artması, YZ teknolojilerini geliştiren aktörler açısından en önemli soru işaretlerinden biri hâline gelmiştir.

Bu bakımdan Avrupa Veri Koruma Kurulu (*European Data Protection Board*) tarafından desteklenen ve Avrupa Birliği (“AB”) düzenlemeleri temel alınarak geliştirilen eğitim müfredatı, bu etkileşimin güvenli, etik ve hukuka uygun biçimde nasıl yönetilmesi gerektiğine dair kapsamlı bir çerçeve sunması açısından öncü olmaktadır.

Teknolojik kapasitenin artmasıyla birlikte insanların kişisel verilerine ilişkin riskler büyümekte ve bu yalnızca teknik anlamda değil aynı zamanda etik ve hukuki uyuşmazlıkları da beraberinde getirmektedir.

YZ sistemlerinin birçoğu, büyük veriler üzerinden öğrenme süreciyle başlamaktadır. Bu veriler elbette doğrudan veya dolaylı olarak insanlarla ilişkilendirilebilir nitelikte olduğundan, büyük bir kısmı “kişisel veri” statüsüne girmektedir. Bilindiği üzere AB’nin Genel Veri Koruma Tüzüğü (*General Data Protection Regulation*), bu verilerin işlenmesini yedi temel ilkeye bağlamıştır.

Bunlar: hukuka uygunluk, amaçla sınırlılık, veri minimizasyonu, doğruluk, saklama süresiyle sınırlılık, bütünlük ve gizlilik ile hesap verebilirlik. Sayılan bu ilkeler, YZ sistemlerinin yalnızca teknik anlamda doğru olmasıyla ilgili değil, aynı zamanda insan haklarına saygılı biçimde işlenmesini zorunlu kılmaktadır.

Ancak takdir edilmelidir ki, hukuki uyum her zaman etik sorumluluğun tamamını karşılamaz. Etik, hukukun ötesinde özellikle YZ gibi öngörülemeyen sonuçlar üretebilen ve hukukun aksine oldukça hızlı gelişen teknolojilerde yol gösterici olmaktadır. Bilgi felsefesi, dijital etik ve YZ etiği alanında önde gelen bir filozof olan Floridi “dijital çağda etik, yalnızca ‘ne yapılabilir’ değil, ‘ne yapılmalıdır’ sorusuna da yanıt vermelidir” diyerek beş temel etik ilke belirlemiştir. Bu; iyilik yapma, zarar vermeme, özerklik, adalet ve açıklanabilirlik ilkeleri günümüzde teknoloji anlamında birçok düzenleyici çerçeveye ve politikaya esin kaynağı olması bakımından önem arz etmektedir.

Özellikle açıklanabilirlik ilkesi, bireylerin YZ kararlarını anlayabilmesini ve gerektiğinde bu kararlara itiraz edebilmesini bakımından dikkat çekicidir. Aksi hâlde, algoritmik süreçler şeffaflığını yitirir ve “kara kutu” hâline gelir ki bu da insanların temel hakları açısından ciddi bir tehdit oluşturacaktır. Bu bakımdan risk değerlendirmesi de bu etik ve hukuki ilkelerin hayata geçirilmesinde önemli bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yapay Zekâ Yasası (*EU AI Act*), YZ sistemlerini risk düzeylerine göre sınıflandırmakta ve belirli sistemleri "yüksek riskli" ya da "yasaklanmış" kategorilere ayırarak riskleri minimuma indirmek için çaba sarf etmektedir.

Özellikle geniş kitleleri ilgilendiren sağlık, adalet, kamu güvenliği ve işe alım gibi alanlarda kullanılan YZ sistemleri, diğer YZ sistemlerine göre daha sıkı denetime tabi tutulmaktadır.

Disiplinlerarası bir yaklaşım gerektiren bu süreçte, veri bilimcilerinin model performansı, hukukçuların mevzuat uyumu ve bilgi güvenliği uzmanlarının siber riskler konusundaki yaklaşımları ve daha birçok bilim insanının farklı alanlardaki bilgi ve tecrübesi bir araya gelmek zorundadır. Aksi takdirde, sistemin bir yönü pozitif anlamda değişikliğe uğrarken diğer yönlerinde ciddi uyumsuzluklar ortaya çıkabilecektir.

YZ sistemlerinin gelişimi, kuşkusuz topluma olumlu- olumsuz birçok şekilde etki edecektir. Ancak bu etkilerin daha çok olumlu yönde olması bakımından sürdürülebilir, adil ve güvenli olabilmesi için yalnızca teknik başarı değil aynı zamanda etik hassasiyet ve hukuki özen de şarttır. Büyük verilerin gücünden yararlanmak isteyen YZ teknolojilerine sahip dev üreticiler, aynı zamanda o verinin korunması sorumluluğunu da üstlenmelidir. Bu bakımdan gerçek gelişim, teknolojiyi ve dolayısıyla YZ'yi insan haklarına ve verilerine saygılı biçimde üretebilmekle mümkündür.

Detaylı bilgi için:

https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/support-pool-experts-projects/fundamentals-secure-ai-systems-personal_en

ÖNCÜ GARFIELD LAW: DÜNYANIN İLK YAPAY ZEKÂ HUKUK FİRMASI

Av. Ebru ÖZEN ACAR

9 Mayıs 2025 tarihinde The Law Society Gazette’de yayımlanan “Derinlemesine Bakış: Dünyanın İlk Yapay Zekâ Hukuk Firması, Küçük ve Orta Ölçekli Hukuk Firmalarını Hedef Alıyor” başlıklı yazı, yalnızca yapay zekâ (“YZ”) aracılığıyla hukuk hizmeti sunan “Garfield Law” adlı hukuk firmasının kuruluşu, hedef kitlesini, hangi hizmetleri nasıl verdiğini, amacını ve Garfield Law’un dijital adalet ve Avukatlar Düzenleme Kurumu (*Solicitors Regulation Authority*) (“ADK”) bakımından taşıdığı önemi ele almaktadır.

Garfield Law avukat Philip Young ve kuantum fizikçisi Daniel Long tarafından kurulmuştur. Pandemi dönemi olan 2022 yılında ChatGPT’nin büyük dil modeli (*Large Language Model*) (“LLM”) temelli YZ’si dünyaya potansiyelini göstermiştir. 2023 yılında ise GPT-4’ün yeteneklerinde büyük bir sıçrama yaşanmıştır.

Bu gelişmeler, teknoloji meraklısı ve yazılımla derinlemesine ilgilenecek zamanı olan Philip Young’ta bu teknolojinin hukuk pratiğinde iyi yönde devrim yaratacağı ve ‘bir şeyler inşa etmeliyim’ düşüncesini uyandırmıştır. Teknoloji uzmanlığını, bu dönemde kuantum fizik doktorası yapmakta olan diğer kurucu ortak Daniel Long sağlamıştır.

Garfield Law, ADK tarafından onaylanmıştır. 2024 yılı Kasım ayında Ulusal Medeni Adalet Forumu’nda (*Civil Justice National Forum*) kıdemli yargı mensuplarına, ADK’ye ve diğer katılımcılara tanıtılmıştır. 8 ay süren onay sürecinin sonunda ADK, Garfield Law’un içtihat öneremeyeceği, tam otonom olamayacağı, her adımda müvekkil onayı alınması koşuluyla faaliyet göstermesine izin vermiştir.

Garfield Law'un hedef kitlesi davada kendi kendini temsil eden bireyler (*litigants in person*) ile küçük ve orta ölçekli hukuk firmaları (*high street firms*) olup, küçük meblağlı alacakların tahsili alanında uzmanlaşmıştır. Financial Times, Garfield Law'un 2 sternlinlik "nazik borç hatırlatma" mektubuna özellikle dikkat çekmiştir.

Garfield Law'un sistemi, 'kurumsal düzeyde' bir LLM'e (*'enterprise grade' LLM*) dayanmaktadır. Philip Young, bu sistemin, davanın ilçe mahkemesine (*county court*) taşınması durumu dâhil, küçük borç taleplerinin tamamını üstlenebileceğini; sözlü savunmaları yürütmek dışında her şeyi yapabildiğini belirtmiştir.

Garfield Law, iyi bir hukuk firması gibi çalışmakta; müşteriden vaka detaylarını almakta ve iş süreçlerini klasik hukuk firması standartlarında yürütmektedir. Philip Young, sistemin ürettiği tüm çıktıları şu aşamada bizzat kendisi kontrol etmektedir. Ancak sistemin yaygınlaşması durumunda, bu denetimin sadece kendisi tarafından sürdürülmesinin mümkün olmayacağını öngörmektedir. Sürecin kontrolü her zaman müşteriye kalmaktadır. Örneğin; bir mektup sistem tarafından hazırlanıp, müşteriye kontrol için gönderilmektedir.

Philip Young'a göre Garfield Law sistemi, her davada yapılması gereken, düşük değerli ve çoğu zaman tekrara dayalı idari işlerin büyük kısmını ortadan kaldırarak,

avukatların daha üst düzey ve değerli işlere odaklanmasını mümkün kılacaktır.

ADK genel müdürü Paul Philip, Garfield Law'un yetkilendirilmesini "*İngiltere'deki hukuk hizmetleri açısından bir dönüm noktası*" olarak nitelendirmekte ve bunun "*çok sayıda YZ destekli hukuk firmasının ilki*" olacağını öngörmektedir. Aynı zamanda ADK'nın, Garfield Law modelinin gelişimini yakından izleyeceğini, böylece hem riskleri yönetebileceğini hem de tüketicilere sağlanan faydaları gerçekleştirebileceğini belirtmiştir.

Yargının en kıdemli üyelerinden biri olan İngiltere ve Galler Temyiz Mahkemesi Sivil Dairesi Başkanı ve Medeni Hukuk Yargılaması Başkanı (*The Master of the Rolls and Head of Civil Justice*) Sir Geoffrey Vos geçen ay yaptığı konuşmada; çağdışı anlaşmazlık çözüm sistemlerine bel bağlamanın yaygın sonuçlarına dikkat çekmiş ve anlaşmazlıkların hızlı ve ucuz şekilde çözülebileceği dijital yöntemler geliştirmenin kritik bir zorunluluk olduğunu belirtmiştir. Vos, İngiltere'deki 1800 tam zamanlı yargıcın bu anlaşmazlıkları tek başına çözmesinin mümkün olmadığını, neyse ki buna gerek de bulunmadığını vurgulamıştır. Konuşmasında, Amazon ve eBay tarafından geliştirilen çevrimiçi çözüm modellerinden ve bu süreçlerde YZ'nin de rolü olduğundan bahsetmiştir.

Detaylı bilgi için:

<https://www.lawgazette.co.uk/news-focus/in-depth-worlds-first-ai-law-firm-targets-high-street-practices/5123234.article>

YAPAY ZEKÂ, İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ VE SEÇİMLER

Ahmet KALINOĞLU

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (*United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*) (“UNESCO”) ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (*United Nations Development Programme*) (“UNDP”)’nin birlikte hazırladıkları “İfade Özgürlüğü, Yapay Zekâ ve Seçimler” (*Freedom of expression, artificial intelligence and elections*) başlıklı yazıda yapay zekânın (“YZ”), temel hürriyetlerden biri olan ifade özgürlüğünü ve günümüz siyasi seçimlerini nasıl etkilediğine değinilmektedir. YZ sistemleri bireyleri güçlendirmeye ve insan haklarının ilerlemesini ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılmasını geliştirmeye devam etmektedir. Ayrıca YZ sistemleri seçim katılımına ve bilgi erişimine de yardımcı olmaktadır. YZ’nin içinde yer aldığı dijital ekosistemin, ifade özgürlüğüne ve insan haklarına saygılı ve güvenli olacak şekilde oluşturulmasını sağlamak hayati önem taşımaktadır.

Seçimler için Temel Olarak İfade Özgürlüğü

Güvenilir, kapsayıcı ve şeffaf seçimler için ön koşullar arasında, tüm bireylerin özgürce konuşma, fikir paylaşma ve bilgiye erişme hakkının güvence altına alınmış olması yer almaktadır; bu, çevrimiçi ve çevrimdışı olarak eşit şekilde gerçekleşmelidir. İfade özgürlüğü, seçim kampanyaları sırasında kamuoyu tartışmalarının, seçmenlerin şiddet veya şiddet tehdidi, zorlama veya herhangi bir türde manipülatif müdahale olmadan fikir oluşturabilecekleri bir ortamda gerçekleşmesi gerektiği anlamına gelir. YZ gibi yeni teknolojiler de kamusal alanda demokratikleşmenin artmasına katkıda bulunmakta, yeni toplulukların ve toplumsal hareketlerin oluşumunu desteklemektedir.

Birleşmiş Milletler Küresel Dijital Sözleşmesi'nin 5 Hedefi

Eylül 2024'te kabul edilmiş olan Birleşmiş Milletler Küresel Dijital Sözleşmesi (*Global Digital Compact*) insanlığın yararına YZ'nin dijital iş birliği ve yönetimi için kapsamlı ve küresel çerçeve oluşturmayı amaçlamaktadır. BMKDS ile beş hedef benimsenmektedir:

1. Tüm dijital uçurumları kapatmak ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri genelinde ilerlemeyi hızlandırmak;
2. Herkes için dijital ekonomiye katılımı ve dijital ekonomiden elde edilen faydaları genişletmek;
3. İnsan haklarına saygı duyan, onları koruyan ve destekleyen kapsayıcı, açık, güvenli bir dijital alanı teşvik etmek;
4. Sorumlu, adil ve birlikte çalışabilir veri yönetim yaklaşımlarını geliştirmek;
5. İnsanlığın yararına YZ'nin uluslararası yönetişimini geliştirmek.

YZ Çağında Medya

Birçok ülkede sosyal medyanın dezenformasyonun ana kaynağı olduğuna inanılsa bile çoğu insan için birincil haber kaynağı olabilmektedir. Dezenformasyon, kamuoyu tartışmalarında ve siyasi tartışmalarda, seçmenlerin bilinçli kararlar almasını engelleyerek gerginlikleri ve bölünmeleri artırabilmektedir.

Algoritmaların etkileşimi önceliklendirip önceliklendirmedeği, potansiyel olarak tartışmalı içeriği destekleyip desteklemediği, oluşturulan içeriği etkileyebileceği için bir endişe olarak gündeme getirilmektedir. Şu anda, YZ tarafından otomatikleştirilmiş haber üretimi ve sentetik medyanın kullanımı kamuoyunda hoş karşılanmamaktadır.

Siyasi Kampanyalarda YZ Kullanımı

Siyasi kampanyalar, adayların öncelikle politikalar belirleyerek, ancak zaman zaman kendisini vatandaşlara tanıtmaya, olumsuz kampanyalar ve bazen de aldatma yoluyla oy ve etki için yarıştığı çoğulcu ve kapsayıcı bir seçim ortamının bir parçasıdır.

Dijital platformlar, içerik dağıtımını kontrol ettikçe siyasi içerikli mesajların görünürlüğü ve erişimi üzerinde önemli bir etkiye sahip olmaktadır. Seçimler giderek daha fazla yeni nesil medya platformlarında gözüküyor olsa da televizyon, basılı medya ve yüz yüze kampanya gibi diğer geleneksel ve elektronik iletişim biçimlerinde de yarışılmaya devam edilmektedir.

Kampanyalarda, seçmenleri çevrimiçi olarak daha verimli bir şekilde anlamak ve onlara ulaşmak için veri madenciliği yapılabileceği gibi YZ teknolojileri de kullanabilmektedir.

YZ'nin İfade Özgürlüğü ve Seçimler Üzerindeki Faydaları ve Riskleri

YZ, seçimler dışında toplumu ve siyaseti dönüştüren geniş bir teknolojik dönüşümün parçası olup, etkileri bütüncül ve disiplinlerarası bir yaklaşımla incelenmelidir. Üretken YZ'nin dünya çapında milyarlarca kişi tarafından erişilebilir olmasıyla birlikte, kullanılabilirliğinin bu denli yaygın olması hem riskleri hem faydaları gündeme getirmektedir.

YZ çağında yapılan seçimler birtakım riskleri de beraberinde getirir ve bu riskler; teknolojik yoğunlaşma, bilgi bütünlüğüne yönelik zorluklar (deepfakes, seçmen manipülasyonu, mikro hedefleme, astrosurfing vb.), yanlış bilgilendirme, YZ sistemlerinin opaklığı, gizlilik ve veri korumasında tehlike, önyargı ve ayrımcılık, cinsiyet eşitsizliği (teknolojinin kolaylaştırdığı cinsiyete dayalı şiddet, cinsiyete dayalı dezenformasyon vb.) gibi seçim sürecini doğrudan ve dolaylı yoldan etkileyebilecek risklerdir.

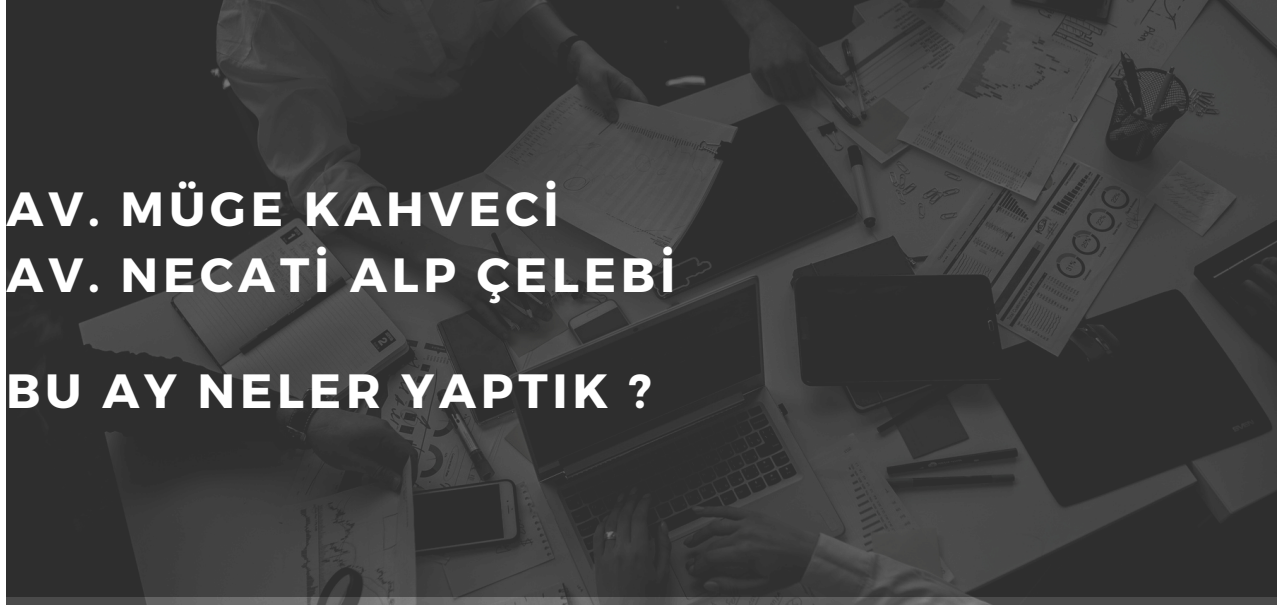
YZ'nin ifade özgürlüğüne katkıda bulunabileceği bir ortam oluşturmak, gerçek, kapsayıcı, şeffaf seçimler ve bilgi bütünlüğü için giderek daha da önemli hale geliyor.

Bu kapsamda YZ'den faydalanabilmek için yapılması gereken stratejilerin başında çok paydaşlı koalisyonlar, güvenilir seçim bilgileri ve stratejik iletişim, medya kapasitesi oluşturma ve gazetecilerin güvenliği,

dijital platform davranışı ve yönetimi, medya ve bilgi okuryazarlığı, siyasi liderler ve diğer aktörler arasındaki taahhütler/anlaşmalar, dijital seçimleri gözlemleyen çevrimiçi içerik analizi (insan incelemesi, dijital araçlar, filigranlar) gelmektedir.

Detaylı bilgi için:

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000393473>

17 HAZİRAN 2025

İstanbul Barosu, Bilişim Hukuku Komisyonu, Yapay Zekâ Çalışma Grubumuz tarafından hazırlanan “Sorularla Avrupa Birliği Yapay Zekâ Yasası” başlıklı yıllık rapor İstanbul Barosu internet sitesinde yayımlandı.

Yıllık rapora erişim için:

<https://www.istanbulbarosu.org.tr/files/komisyonlar/yzcg/sabyzy2025.pdf>

4 TEMMUZ 2025

İstanbul Barosu, Bilişim Hukuku Komisyonu, Yapay Zekâ Çalışma Grubumuz tarafından hazırlanan Yapay Zekâ Çağında Hukuk Bültenimizin Mayıs 2025 sayısı İstanbul Barosu internet sitesinde yayımlandı.

Bültene erişim için:

<https://www.istanbulbarosu.org.tr/files/komisyonlar/yzcg/2025mayisbulten.pdf>

17 HAZİRAN 2025

İstanbul Barosu, Bilişim Hukuku Komisyonu, Yapay Zekâ Çalışma Grubumuz tarafından hazırlanan “Harmonised Standards For the EU AI Act” başlıklı infografik çalışması İstanbul Barosu internet sitesinde yayımlandı.

Infografik çalışmaya erişim için:

https://www.istanbulbarosu.org.tr/files/komisyonlar/yzcg/yzcg_2025hsfteaa.pdf

BİLİŞİM
HUKUKU
KOMİSYONU

YAPAY ZEKÂ
ÇALIŞMA
GRUBU

**HAZIRLAYAN BÜLTEN
EKİBİ**

Av. Selin ÇETİN KUMKUMOĞLU
Av. Pınar SARUHAN
Av. Zeynep ÖĞRETMEN KOTİL
Av. Hividar KILIÇ
Av. Seray KARLAV ÖZBEK

EDİTÖRLER

Av. Müge KAHVECİ
Av. Necati Alp ÇELEBİ